

Số: 34/2022/QĐST- DS

Hải Hậu, ngày 16 tháng 5 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

Về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HẢI HẬU, TỈNH NAM ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Ngô Thị Hòe.

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Hồng Thắm - Thư ký tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định tham gia phiên họp: Ông Vũ Minh Hải - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 5 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 129/2021/TLST-DS ngày 22 tháng 12 năm 2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2022/QĐST-DS ngày 04 tháng 5 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đinh Thị Nh, sinh năm 1968. Địa chỉ: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Mai Văn M, sinh năm 1967. Nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định;

2. Anh Mai Văn Nh, sinh năm 1990; địa chỉ: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định;

3. Chị Mai Thị Th, sinh năm 1993; địa chỉ: Xóm 11, xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định;

4. Chị Mai Thị Đ, sinh năm 1995; địa chỉ: Xóm 8, xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định;

5. Anh Mai Văn T1, sinh năm 1997; địa chỉ: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định;

6. Chị Mai Thị L, sinh năm 1999; địa chỉ: Xóm 1, xã HB, huyện HH, tỉnh Nam Định;

7. Chị Mai Thị T2, sinh năm 2002; địa chỉ: Xóm 13, xã XH, huyện XT, tỉnh Nam Định;

8. Bà Đinh Thị L, sinh năm 1944; địa chỉ: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định.

Tại phiên họp: Bà Nh và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt có lý do.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đề ngày 15 tháng 12 năm 2021, bản tự khai, biên bản lấy lời khai, bà Đinh Thị Nh trình bày:

Bà Đinh Thị Nh đăng ký kết hôn với ông Mai Văn M vào tháng 8 năm 1988 tại Ủy ban nhân dân (UBND) xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định. Ông Mai Văn M là con đẻ của cụ Mai Văn Tất và cụ Đinh Thị L; cụ Tất chết năm 2017. Quá trình chung sống, bà Nh, ông M sinh được 06 người con gồm: Anh Mai Văn Nh, chị Mai Thị Th, chị Mai Thị Đ, anh Mai Văn T1, chị Mai Thị L, chị Mai Thị T2.

Do hoàn cảnh kinh tế khó khăn nên tháng 9 năm 2008, ông M nói với gia đình vào Nam làm kinh tế nhưng không nói rõ đến địa điểm nào, làm nghề gì. Từ đó tới nay, ông M không về, không liên hệ gì với gia đình, người thân. Gia đình đã tìm kiếm nhiều nơi nhưng không có tin tức gì của ông M. Ngày 13/11/2017, Tòa án nhân dân (TAND) huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định đã quyết định tuyên bố ông Mai Văn M mất tích. Kể từ khi có Quyết định tuyên bố ông M mất tích đến nay đã hơn 3 năm nhưng gia đình bà Nh vẫn không có tin tức, địa chỉ gì của ông M, không có tin tức xác thực ông M là còn sống hay đã chết. Vì vậy, bà Nh đề nghị tòa án tuyên bố ông Mai Văn M, sinh năm 1967, nơi cư trú cuối cùng: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định là đã chết.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm: Anh Mai Văn Nh, chị Mai Thị Th, chị Mai Thị Đ, anh Mai Văn T1, chị Mai Thị L, chị Mai Thị T2, cụ Đinh Thị L có lời khai thống nhất với lời khai của bà Đinh Thị Nh về mối quan hệ giữa bà Nh với ông M cùng các đương sự khác trong vụ án, về thời gian ông M đi khỏi địa phương, về thông tin của ông M. Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều đồng ý với yêu cầu của bà Đinh Thị Nh tuyên bố ông Mai Văn M, sinh năm 1967 là đã chết theo quy định pháp luật.

Ông Lương Quang Thịnh - Xóm trưởng xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã Hải Hưng cung cấp thông tin và khẳng định: Việc ông M bỏ đi biệt tích khỏi địa phương từ năm 2008 là có thật. Kể từ khi ông M bỏ đi khỏi địa phương cũng như kể từ khi TAND huyện Hải Hậu tuyên bố ông M mất tích vào năm 2017 cho đến nay, ông M chưa trở về địa phương lần nào. Đến nay, gia đình cũng như cơ sở xóm không có tin tức, địa chỉ của ông M.

Kết quả xác minh tại UBND xã Hải Hưng: Kể từ khi ông M biệt tích khỏi địa phương đến nay, chính quyền địa phương không nhận được bất cứ thông tin nào liên quan đến việc ông M đang ở đâu, làm gì.

Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đã được đăng trên Cổng thông tin điện tử của TAND tỉnh Nam Định vào ngày 04 tháng 01 năm 2022, trên báo Công Lý trong ba số liên tiếp vào các ngày ngày 12, 14, 19 tháng 01 năm 2022 và trên Đài tiếng nói Việt Nam vào các ngày 01, 02, 03 tháng 01 năm 2022.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ việc:

- Về tố tụng: Kể từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp, Thẩm phán và Thư ký đã tuân theo đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Căn cứ Điều 369, 370 Bộ luật Tố tụng dân sự và điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự; căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ thì ông Mai Văn M, sinh năm 1967, nơi cư trú cuối cùng: Xóm Đông Nghĩa (xóm 9 cũ), xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định biệt tích từ tháng 9 năm 2008. Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đinh Thị Nh, tuyên bố ông Mai Văn M là đã chết; xác định ngày chết của ông M theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Đinh Thị Nh là người yêu cầu, anh Mai Văn Nh, chị Mai Thị Th, chị Mai Thị Đ, anh Mai Văn T1, chị Mai Thị L, chị Mai Thị T2, cụ Đinh Thị L là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan xin vắng mặt tại phiên họp. Căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt bà Nh, anh Nh, chị Th, chị Đ, anh T1, chị L, chị T2, cụ L.

[2] Xét yêu cầu của bà Đinh Thị Nh về việc yêu cầu tuyên bố ông Mai Văn M là đã chết: Căn cứ xác nhận của UBND xã Hải Hưng, ông Lương Quang Thịnh và lời khai của bà Đinh Thị Nh, của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã đủ cơ sở xác định ông Mai Văn M bỏ đi biệt tích khỏi địa phương từ tháng 09 năm 2008. Ngày 13/11/2017, Tòa án nhân dân huyện Hải Hậu, tỉnh Nam Định đã ra Quyết định tuyên bố ông Mai Văn M mất tích. Kể từ khi có Quyết định tuyên bố ông M mất tích đến nay, không ai có tin tức, địa chỉ gì của ông M, không có tin tức xác thực ông M còn sống hay đã chết. Sau khi thụ lý việc dân sự, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đăng trên đài, báo, cổng thông tin điện tử của Tòa án theo quy định. Đến nay, đã trên 04 tháng, kể từ ngày đăng, phát thông báo nhưng không có tin tức của ông Mai Văn M. Như vậy, ông Mai Văn M đã biệt tích trên 05 năm liền và không có tin tức xác thực là còn sống. Căn cứ khoản 1 Điều 68,

Điều 71 Bộ luật Dân sự có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của bà Đinh Thị Nh tuyên bố ông Mai Văn M đã chết.

[3] Về xác định ngày chết của ông Mai Văn M: Theo lời khai của các đương sự, kết quả xác minh tại địa phương thì thời điểm biết tin tức cuối cùng của ông Mai Văn M là tháng 9 năm 2008, không xác định được ngày có tin tức cuối cùng. Căn cứ khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự xác định ngày có tin tức cuối cùng của ông Mai Văn M là ngày 01 tháng 10 năm 2008. Theo quy định tại khoản 1 Điều 70 Bộ luật Dân sự, Tòa án xác định ngày chết của người bị tuyên bố là đã chết là ngày kế tiếp của ngày sau 05 năm kể từ ngày người đó biệt tích. Thời hạn 05 năm được tính từ ngày biết tin tức cuối cùng về người đó, nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng;. Như vậy, ngày chết của ông Mai Văn M được xác định là ngày 02 tháng 10 năm 2013.

[4] Tại Điều 72 Bộ luật Dân sự quy định: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

[5] Bà Đinh Thị Nh được quyền thực hiện đăng ký khai tử cho ông Mai Văn M theo quy định pháp luật về hộ tịch.

[6] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Bà Đinh Thị Nh phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 367, 370, 371, 372, 391, 392, 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 68, điểm a, d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đinh Thị Nh về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”:

Tuyên bố ông Mai Văn M, sinh năm 1967. Nơi cư trú cuối cùng: Xóm Đông Nghĩa, xã HH, huyện HH, tỉnh Nam Định là đã chết. Ngày chết của ông Mai Văn M là ngày 02 tháng 10 năm 2013.

Khi Quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của ông Mai Văn M (nếu có) được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Bà Đinh Thị Nh thực hiện đăng ký khai tử cho ông Mai Văn M theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đinh Thị Nh phải nộp 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự. Nhưng được trừ vào số tiền 300.000đ từ tiền tạm ứng lệ phí việc dân sự sơ thẩm đã nộp theo biên lai số 0006035 ngày 22 tháng 12 năm 2021 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Hải Hậu. Bà Đinh Thị Nh đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong hạn 10 ngày kể từ ngày Quyết định giải quyết việc dân sự được tổng đạt hợp lệ.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Nam Định;
- VKSND huyện Hải Hậu;
- UBND xã Hải Hưng;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Ngô Thị Hòe